

Hvad laver robotter og kunstig intelligens på en spejderlejr?

SPEJDERNES LEJR: Moderne teknologi læner sig ikke kryptisk op ad spejderlivet, men det dannende aspekt omkring det passer alligevel godt ind på Spejdernes Lejr.

Tekst og foto:
Christian Ambæk

HEDELAND: Der er telt, der er bål, og der er fællessang. Men der er også robotter, kunstig intelligens og »deepfake« på Spejdernes Lejr anno 2022.

Og selvom der umiddelbart ikke er nogen klar kobling mellem moderne teknologi og det at være spejder, ligger den alligevel under overfladen.

Det mener i hvert fald et par af dem, der står i workshops i det såkaldte »Futuretown«, hvor spejderne blandt andet kan forsøge sig udi at styre robotter og bytte ansigter med kendte personer.

Inspiration til levevej

- Der har jo altid været robotter og teknologi på Spejdernes Lejr, i hvert fald da jeg var af sted på lejren som spejder senest i 2012, siger elektronikingeniør Christian Nielsen, som har været spejder i 10 år.

I dag arbejder han til for Universal Robots som student worker, og han er blandt andet gået ad den karrierevej, fordi han blev inspireret på lejren i sin tid.

- Jeg kendte ikke til den teknologi, der blev vist

frem, dengang jeg selv var på Spejdernes Lejr. Men da jeg så kom ind og fik et indblik i den, fandt jeg så småt ud af, at jeg havde lyst til at gå ingeniør-vejen, fortæller Christian Nielsen.

En dannende lejr

På en anden workshop i Futuretown nikkede der genkendende til det dannende aspekt ved spejdernes lejr.

- Spejderbevægelsen er jo én stor uddannelsesorganisation. Unge mennesker lærer at gebærde sig i livet. Selvfølgelig skal vi ud og lave bål, men vi skal også følge med tiden, for ellers bliver vi irrelevante, siger Kim Frei, som lærer spejderne om kunstig intelligens og begrebet »deepfake«.

Han er til daglig selvstændig og uddannet ingeniør med speciale inden for data og computerteknologi.

- Der er jo nogle farer ved den her teknologi også, og den skal de unge klædes på til. Deepfake kan bruges til nogle grimme ting, også af ganske unge mennesker. Så der lærer vi dem om, hvordan man undgår at blive udsat for det.

Hvordan gør man så det?

- Det bedste råd er jo aldrig at lægge nogen billeder på de sociale medier. Men det kommer nok ikke til at ske for den generation, griner Kim Frei.

- Men måske lidt færre billeder, og så gerne i profil, for så bliver det sværere at misbruge. Og man skal sørge for at gå til en voksen, til forsikringselskaber, som ofte kan hjælpe der, og i grove tilfælde politiet. Det skal man ikke skamme sig over, tilføjer han.

I workshoppen hos Christian Nielsen kan man prøve at programmere en robot for så at styre den ved hjælp af en intuitiv mime-teknologi.

Ved at lave en særlig opvaskevandblanding kan SciencePiraterne uden problemer håndtere og kaste ild imellem sig. Foto: Kim Rasmussen

Masser af ild og bang med Science Pirater

SPEJDERNES LEJR: At spejdere elsker ild og naturvidenskab var tydeligt, da tre unge spejdere fra SciencePiraterne gav stort anlagt sceneshow med ild og eksplosioner.

Af Lisbeth Jansen

HEDELAND: - SciencePiraterne blander det bedste fra spejder og science, lyder det fra én af de tre unge spejdere, som iført hvid kittel, beskyttelsesbriller, handsker og hørevern har indtaget scenen tirsdag under Spejdernes Lejr 2022.

Mere når hun ikke at sige, før hun tæller ned 3-2-1, og så sker den første eksplosion på scenen foran et stopfuldt amfiteater i Hedeland, hvor Nordens største spejderlejr foregår denne uge.

Eksplosionen er én af rigtig mange kemiforsøg i showet. Og tilhørerne er ellevilde, kommer med klapsalver og tilråb som imponerede »uhhhh«.

Ord som karbi, acetylene og kaliumpermanganat bruges rask væk af de tre scienc-

SciencePirater

■ SciencePirater laver naturvidenskabelige forløb for spejdere i hele Danmark. De laver nemme, lettilgængelige aktiviteter, som spejdere kan bruge til de ugentlige møder eller weekender.

■ Samtidig udgives aktivitetsmaterialer, der er lige til at gå til, så spejderne uanset baggrund føler sig trygge ved at stå for en naturvidenskabelig aktivitet.

■ Aktiviteterne i SciencePirater hviler på en metode kaldet Science Spejdermetoden, der kombinerer vigtige metoder og værdier fra

spejdermetoden og science metoder. Alt materiale udviklet af SciencePirater tager udgangspunkt i, at:

- 1) Leg = Læring
- 2) Elsk eksperimenter
- 3) Gå på opdagelse
- 4) Fejl er fantastiske
- 5) Børn og unge bestemmer

■ SciencePirater hører under den fælles paraplyorganisation Spejderne og er støttet af Villum Fonden med fem millioner kroner samlet for den treårige projektperiode, der varer fra 2020 til sommeren 2023.

espejdere.

De stikker hænderne ned i en særlig opvaskevandblanding, som indeholder lighter gas. De sætter ild til og kaster en stadig større flamme videre imellem sig.

De laver et miniastronautforsøg med en bamse, der ved hjælp af nitrovat i et rør sendes fire-fem meter ud over scenekanten og gribes af én af sciencepiraterne.

De nedkøler en porre i 198 grader koldt nitrogen

og smadrer porren ved at hamre den ned i et bord. Og så er der eksplosionerne. Alt fra et lille luftbobleknald ligesom en knaldperle nytårsaften til ét af de helt store, hvor massevis af plastbolde i alle regnbuens farver frigives fra en blå tønde og flyver op og ud til alle sider med et ordentligt brag.

Begejstrede børn

Blandt de begejstrede børn på tilskuerpladserne var

8-10-årige minispejdere fra 1. Ryom Gruppe, der bor på Djursland.

- Vi skal se scienceshowet, fordi det interesserer børnene ret meget. SciencePiraterne kan formidle videnskab på en underholdende måde. Der er ild og kemi, og det falder godt i spænd med, hvad spejdere godt kan lide, siger Ane Søndergaard, der er spejderleder.

Hun fortæller, hvordan to drenge fra gruppen, der til daglig går i 2. klasse, har præsteret at vinde et kemi-show for alle alderstrin på deres skole for et forsøg, de havde lavet efter at have oplevet SciencePiraterne i den anden sammenhæng. De blev simpelthen tændte på naturvidenskab.

Ane Søndergaard overvejer, om de i minigruppen skal have et scienceforløb til efteråret, hvor børnene er lidt større og går i 3. klasse.

Efter et gennemført forløb på nogle uger om et bestemt emne er det, at spejdere kan gøre sig fortjent til at få et mærke til deres uniform.

- Det kræver dog en del lavpraktisk forberedelse at lave forsøgene, men det må vi finde ud af, siger hun.